

16. listopadu 2019

Předepisování léčiv na recept bude mít od nového roku nová pravidla

Nová vyhláška o předepisování léčivých přípravků zveřejněná ve Sbírce zákonů přinese lékařům od 1. ledna 2020 několik novinek. Změny se budou týkat především údajů uvedených na eReceptu a receptu v listinné podobě. Na změny by měli být dodavatelé softwarů pro lékaře včas připraveni. *„Dodavatelé softwaru byli včas o všech změnách vyrozuměni Státním ústavem pro kontrolu léčiv a opakovaně proškoleni na několika seminářích. Přesto by se měli lékaři přesvědčit u svého správce systému nebo dodavatele programu, který používají pro předepisování receptů, že v jejich programu budou všechny potřebné změny od nového roku implementovány,“* uvedl ministr zdravotnictví Adam Vojtěch.

Dosavadní vyhláška č. 54/2008 Sb., o předepisování léčiv, a také vyhláška č. 415/2017 Sb., která upravovala některá pravidla týkající se elektronických receptů, pozbydou platnosti k 31. 12. 2019. Nově se pravidla týkající se předepisování elektronických i listinných receptů budou řídit novou vyhláškou č. 329/2019 Sb. a částečně přímo zákonem o léčivech. Avšak předepisování léčiv pro poskytování veterinární péče bude upraveno samostatnou vyhláškou.

Co se týče receptů v listinné podobě, vyhověli jsme požadavkům předepisujících lékařů a nově již **není nadále nutné opatřit recept otiskem razítka**. Požadované identifikační údaje o předepisujícím lékaři, resp. poskytovateli, které se na razítku dnes uvádějí, bude možné jednoduše vytisknout nebo vypsát. Důležitou změnou **u listinných receptů** je, že v této formě již **nebude možné vystavovat opakovací recept**. To souvisí se zdůrazněním toho, že listinné recepty mají být pouze výjimečné, v zákonem definovaných situacích. Opakovací recept bude nadále možné vystavit pouze v elektronické podobě.

U elektronických receptů bude **nově uvedeno telefonní číslo pacienta, popřípadě místo jeho skutečného pobytu**. Kvůli nutnosti ztotožnění pacienta v základních registrech se na elektronickém receptu uvádělo jen trvalé bydliště, podle kterého však pacient není často dohledatelný, a telefon či adresa skutečného pobytu může zásadně pomoci, například při stahování léčiv u závad v jakosti.

Další změnou je **nová informační povinnost v situaci, pokud dojde ke změně již vystaveného elektronického receptu**. Lékař může změnit podstatné náležitosti každého receptu. Jelikož však zpravidla ke změně dochází až poté, kdy pacient již není v dosahu lékaře, a pacient tak může očekávat, že mu v lékárně bude vydán původně předepsaný léčivý přípravek nebo jiná varianta či s jinými pokyny, je potřeba, aby lékař do poznámky k elektronickému receptu dopsal informaci,

že provedl změnu a v čem spočívá. Toto zásadně napomůže tomu, aby lékárník mohl pacientovi správně odůvodnit, proč je mu vydáno něco jiného, než pacient očekával, nebo s jinými pokyny.

Změny se nedotkly způsobu předávání identifikátoru elektronického receptu. Ten i nadále musí být předáván bezplatně, ale způsob předání si volí sám pacient. **„Pacient si může svobodně vybrat mezi vytisknutím průvodky, zasláním identifikátoru prostřednictvím SMS nebo e-mailu, popř. zcela bez zaslání identifikátoru, pokud pacient používá aplikaci eRecept. Pokud pacient nezvolí žádnou specifickou formu, identifikátor by mu měl být předán v listinné podobě, tedy na tzv. průvodce. Elektronický recept může předepisující lékař, tak jako tomu bylo doposud, změnit nebo zrušit, pokud nebyl zahájen jeho výdej,“** uvedl náměstek ministra zdravotnictví Filip Vrubel.

Jak již bylo uvedeno, vystavení eReceptu a předání identifikátoru je podle zákona bezplatné. **Lékař není oprávněn vybírat žádný poplatek.** V případě opaku se dopouští přestupku, za který mu hrozí finanční postih. Předání identifikátoru formou SMS či e-mailu pro lékaře nepředstavuje vůbec žádné náklady. Náklady na SMS zasláné prostřednictvím centrálního úložiště elektronických receptů hradí Státní ústav pro kontrolu léčiv. Ani pacient, ani lékař. Není tedy důvod, aby takový způsob předání identifikátoru podléhal nějakému poplatku, který by byl pacient povinen předepisujícímu lékaři uhradit.

Pacient má sice právo vybrat si způsob předání identifikátoru, a může tedy požadovat zaslání identifikátoru v SMS nebo e-mailem, přičemž lékař mu nemůže v této volbě bránit. To ale neznamená, že má pacient nárok na předepsání léčivého přípravku, obzvláště v situaci, kdy pacient vyžaduje vystavení eReceptu na dálku, bez návštěvy lékaře. Novela zákona o léčivech ani předepisovací vyhláška nic nemění na tom, že **je pouze na rozhodnutí lékaře a je jeho odpovědností, zda předepíše léčivý přípravek**, a zda jej předepíše i v situaci, kdy pacient nepřišel k lékaři osobně. **Pacient si nemůže vynutit předepsání léčivého přípravku na dálku.** Pokud už však lékař souhlasí s vystavením receptu na dálku, pak musí identifikátor poslat způsobem, který určí pacient.

Společnou změnou u elektronických receptů i listinných receptů je změna počtu položek. Na obě formy receptu bude možné předepsat pouze jedinou položku. U elektronických receptů je změna vyžádána na základě připomínek lékařů a lékárníků z terénu. U listinného receptu souvisí tato změna opět s již zmiňovanou skutečností, že vystavení listinného receptu má být i do budoucna jen výjimečné. Navíc lékárník bude muset takový recept digitalizovat. Zatímco u listinných receptů bude jedna položka povinná až od 1. června 2020, aby byl dostatek času na seznámení se s touto zásadní změnou, u elektronických receptů to nastane již od 1. ledna 2020. Centrální úložiště elektronických receptů od tohoto data automaticky neumožní vystavit žádný elektronický recept, který by obsahoval dvě položky.

Další společnou změnou pro elektronické i listinné recepty je **sjednocení doby platnosti receptu**. **Jednotně nyní bude 14 dní**, nestanoví-li lékař jinak, nejdéle však 1 rok. Tím byla zrušena odlišná doba platnosti receptu u různých typů předepisovaných léčivých přípravků. Délka platnosti u všech typů receptů se bude počítat od následujícího dne po dni vystavení receptu. Odlišná úprava platnosti stále zůstává pro recept předepsaný v rámci poskytnuté neodkladné péče a recept vystavený lékařskou pohotovostní službou, který platí do konce prvního dne následujícího po dni jeho vystavení.

